

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Exegesis Euangelij Lucæ IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

nire ad agnitionem & confessionem nominis mei, & pro te vno multos exurgere, qui meam fidem amplectantur. Noli ergo timere, quoniam ego tecum sum, paratus prestare tibi virtutem & sapientiã, cui non possint resistere omnes aduersarij tui. Itaque mea opere fretus noli timere. Non tu tuis pugnabis viribus, sed meis. Caro quidem infirma est, hostes multi & crudeliter valde: sed noli timere, quoniam ego tecum sum: tantum cura, vt & cū ipse tecum sis, gratiam meam non repellendo, sed ea dignè vtendo. O verbum consolatorium, quod merito attendere debeant omnes qui afflictionibus premuntur, vt certissima Dei sui presentia & adiutorio erecti, spe bona perseuerent in bono.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM FESTI.

Lucæ nono.

Natura hominis in primis parentibus, tanquam in sua radice vitiosa, semper in malum procliuus est, adeo, vt nisi diuina gratia retrahatur, nihil sit tam nefarium, tam execrabile, quod non facile perpetrari possit. Itaque semper acriter decertandum nobis est contra nos ipsos, quia hostem domesticum quotidie circumferimus, nempe carnem nostram: & multa sanè vigilantia ac sollicitudine vtendum, ne qua ex parte vincamur. Non est quod pollicearis tibi ô homo Christiane requiem, & iucundos dies in hoc exilio. *Va vobis*, ait Christus, *qui ridetis, quia plorabitis & flebitis*. Totus corruptus es ac deprauatus, non licet tibi obtemperare desiderijs carnis tuæ, quæ militant aduersus animam tuam. Laborandum est iugiter, & multa adhibenda industria, vt profligatis vitijs, possis ad veram reformari innocentiam. Noli inaniter iactitare Christum pro te satisfecisse. Proderit tibi illius satisfactio, si monitis eius morem gesseris. Vis scire, quid à te exigat? Audi vel præfens Euangelium.

Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.

Ecce habes, quo te verum Euangelicum declarare queas. Quid dicis Christo seruatori tuo, Domine, Domine, & non facis quæ præcipit? Olim Iudas gloriabatur in templo Domini. Sed quid illis hoc profuit? Propheta Hieremias loquatur: *Nolite confidere in verbis mendacij, dicentes: Templum Domini templum Domini templum Domini est*. Bonas facite vias vestras, & studia vestra, & habitabo vobiscum in loco isto. Sic ergo nec tibi proderit Christi satisfactio, nisi facias quæ ille exigit à te. Exigit autem, vt si ipse velis esse sectator & discipulus, abneges temetipsum. Quid est abnegare semetipsum? Propriam voluntatem & priuatum amorem funditus extirpare. Hoc opus, hic labor est: & tu audes tanquam iam securus gloriari, & tuis indulgere voluptatibus? Abnega teipsum, noli secundum carnem viuere, sed spiritu mortifica carnis desideria, odia propriam voluntatem, & vbiunque teipsum inuenieris, teipsum desere. Noli aspirare ad honores & dignitates, noli carnis oblectamenta captare, noli cum ulandis inhiare opibus, sed abnega teipsum, & eiusmodi perniciosâ desideria in altari cordis tui concremata ceu hostiam gratissimam offeras Deo tuo. Deinde etiam tolle crucem tuam, non vno

Luc 21.

Matth. 24.

Lucæ 6.

1. Pet. 2.

Matth. 7.

Lucæ 6.

Hierem. 7.

Abnegare seipsum quidam sit. Roman. 8. Coloss. 3.

Crucem tol-

sumtaxat die, sed quotidie, donec spiritus in te vilis reliquus erit. Tolle, inquam, crucem tuam, ut aut ipse sponte te affligas per voluntariam penitentiam, sine qua nulli salus esse potest post peccata mortifera à baptismo perpetrata, aut flagella Dei patienter feras. Id autem difficile tibi non erit, ubi te ipsum abnegaueris. Quisquis enim crucem grauius fert, necdum sese abnegauit: etiam dum in eo propria viuunt voluntas: quæ si extinda esset, crux nulla grauate sentiretur. Si autem ipse Deus & Dominus noster crucem tulit longè acerbissimam, quid miri est, si feruus crucem ferat? Certè qui diuino bene sunt imbuti amore, mollia potius fugiunt, & crucem charius amplectuntur. Per crucem ad palmam pertingitur. Christianus dici vis? Tolle crucem tuam quotidie, & sequere Christum ad montem Caluarie, propriam crucem deportantem. Sine cruce vix poteris saluus fieri. Porro & te ipsum abnegando, & tollendo crucem tuam, sequere Dominum tuum, ut nihil horum agas studio placendi hominibus, aut humanam aucupando gloriosam, sed ut placeas Patri tuo qui in cælis est. Si enim aliud spectes, non sequeris Christum, qui non quæsit gloriam suam, sed Patris. Ergo omni Christiano id necessario incumbit, ut in omnibus, quæ Dei & Ecclesie præceptis repugnant, & quæ ad salutem exiguntur, sese abneget, frangatq; voluntatem suam, & tollat crucem penitentiae, atq; Christum per arctam salutis viam sequatur. Hæc est totius Euangelij summa. Quisquis aliud docet, non habet Christi spiritum, sed est Antichristus, & ob hoc ipsum haud aliter, quàm cacodæmon respuendus. Sed difficile est naturam in vitia procliuem edomare, difficile est carere voluptatibus, difficile est Christum sequi. Verum id est: sed *credenti omnia sunt possibilis*, & amanti nihil est difficile. Non vult Deus vni nostris hæc præstemus viribus, sed suam nobis opem pollicetur. Tantum non desit conatus noster, & gratia nullo negotio perficiet, quod nobis esset impossibile. Difficile est aurum cæteraquæ metalla è terræ visceribus elicere, difficile est mille subire vitæ discrimina pro distrahendis siue comparandis mercibus: denique nihil ferme est in rebus humanis, quod non habeat quandam adiunctam difficultatem: & tamen nemo est qui non difficultatem contemnat, ubi se sperat lucri quippiam reportaturum: sicquæ sit, ut quod in seipso difficile videtur, fiat ex Dei gratia & amore facillimum.

Qui enim voluerit animam suam saluam facere, perdet illam. Nam qui perdiderit animam suam propter me, saluam faciet illam.

Hæc sententia damnantur studia hominum sese amantium, qui aspera quæp fugiunt, atque in delicijs corpora sua paulo post in putredinem abitura sollicitè enutriunt, & quasi ad hoc nati simus, ut hic semper viuamus, omnia sibi præsentis vitæ commoda & oblectamenta adhibent: nihil vnquam perpeti volentes. Ieiunia, orationes, vigilijs, vitæ quandam seueritatem, solitudinem, silentium, corporis castigationes velut mortem ipsam fugiunt: contra verò quicquid potest esse voluptati, & consolationi maximo opere expectunt & amplectuntur. Sed audiant tales, quid Dominus dicat. Qui voluerit animam suam saluam facere, id est, indulgere affectibus suis, & secundum carnem viuere, perdet animam suam, & flammis nunquàm extinguendis reddet ob-

lere quotidie
quid sit.

Crucem ferre
quæ sit necessarium
saluando.
Matth. 27.

Sequi Christum
quid sit.
Ioan. 8.

& 10.
Voluntatis
proprie abnegatio
quæ sit omni Christiano
necessarium.
Galat. 1.

Marc. 9.

Galat. 5.

Anima vi-
pienter sic
pendenda.

1. Pet. 2.
Psalm. 115.

Gregorius.

2. Tim. 2.

det obnoxiam. Qui verò perdidit exiguo hoc vitæ momentaneæ spatio animam suam, obluendo prauis illius desiderijs, & diuinæ legi obtemperando, salutem faciet illam in vitam æternam. Eligat nunc quis quæ quod volat. Aut hic breui tempore cum Christo & electis omnibus abstineat à carnalibus desiderijs, quæ militant aduersus animam, & seminet in lachrymis, vt postea cum gaudio metat: aut hic molliter & delicate viuat cum impijs, & reprobis omnibus, vt postea sine fine tormentis ineffabilibus excrucietur. Vix enim cuiquam contingere potest, vt hic floreat & gaudeat in hoc mundo, & postea cælestibus gaudijs perfruatur. Vtinam hæc Domini verba retenderent Euangelici nostri, non sic habenas laxarent vitæ suis. Verum, nouit Dominus qui sunt eius. Habeant qui volunt temporarias voluptates: qui autem Deum timent, prospera mundi despiciant, & in lachrymis militant semina bonarum actionum, lugeant sua & mundi peccata, molliem omnem aspernentur, & cum Christo moriantur in cruce.

Quid enim proficit homo, si lucretur vniuersum mundum, se autem ipsum perdat, & detrimentum sui faciat?

Felicitas fal-
lax quæ sit.

Communis est hic hominum error, vt tum demum felices se arbitrentur si illis omnia ex sententia eueniant, si ad magnos honores & dignitates prouehantur, si floreat in hoc mundo, si affluant bonis huius vitæ: nec volunt æquo perpendere iudicio, quam multa his adiuncta sint animæ pericula: quæ multi in his miserè pereant, quam denique difficile, ne dicam impossibile, sit fortunæ simul & gratiæ donis abundare. Et tamen si vel omnia vnus aliquis mundi huius bona obrineat, quid prodest, si cum suæ animæ iactura id fiat? Fit sæpius, vt quidam infimæ conditionis, aut certè non multum fortunati, paulatim iucundos quosdam fortunæ status experiantur, & ex abitis fiant gratiosi ac sublimes. Isti iam se felices putant: à cæteris item prædicantur. Interim quantum illis accedit temporariæ prosperitatis, tanto etiam ipsi sibi plus indulgent, & quasi diuinæ sit gratiæ argumentum affluere bonis & voluptatibus temporalibus, totos sese quieti & oblectamentis tradunt. Rident, comestantur, potant, exultant, & vitam, vt ipsi putant, suauissimam transigunt. Sed non est hoc abnegare seipsum, & tollere crucem suam, & sequi Dominum Iesum, & perdere animam suam. Si hic semper victuri essemus, possent tales felices dici. At nunc infelices merito censendi sunt: quia exilium pro patria amplectuntur: & cum sint in carcere teterimo inter hostes inexpiabili odio ipsos prosequentes constituti, ita securi & hilares sunt, tanquam nullum impendat periculum. Verum si vel totum lucretur mundum, quid illis proderit, cum seipsum perdat suis obsequendo voluptatibus, & Christum contemnendo? Olim quidem sub persecutione impiorum, qui Christianos affligebant, quibusdam magna proponebantur præmia, si à Christo deficerent: puta honores, delitæ, dignitates, diuitiæ, largissimæ possessiones, quibus nonnulli delinunt, consentiebant impijs: & felices quidem eos iudicauit mundus: sed quid illis profuit momentanea prosperitas, qui animas suas æternæ damnationi obnoxias reddidere? Felicissimi sanè fuissent, si speritis vanis pollicitationibus, Deo ac Domino suo adhæsisent. At illi mala cupidine irrecti, Christum verecundabantur confiteri, & falsa Deorum

Quam hodie
vniuersum
culosissime.

simulachra adorabant. Sed quo tandem fructu? Audiamus infallibilis iudicis sententiam.

Nam qui me erubuerit, & meos sermones, hunc & Filius hominis erubescet, cum venerit in maiestate sua, & Patris, & sanctorum Angelorum.

Non est satis semper corde credere, sed etiam ore oportet confiteri, vbi id exigit aut honor Dei, aut vtilitas & salus proximi. Quod si tum aliquis vel hominum fauore delinitus, vel terroribus fractus malit à Christo deficere, & eius fidem negare, quam ingenuè confiteri ac prædicare, is etiam magna acquirat lucra temporaria, tamen miserrimus est, quia Deum perdidit, & animam suam æternis ignibus addixit. Atque vbi extremus venerit iudicij dies. Christus Iesus illum coram omnibus creaturis & ipso cælesti Patri suo confunderet, & summa cum ignominia tanquam alienum & apostatam à se repellet. Possunt autem hæc Domini verba etiam ad illos referri, qui ne derideantur, aut illudantur ac vexentur ab improbis, sæpenumero contra conscientiam suam in res illicitas consentiunt, & dum volūt hominibus placere, aut ipsidem displicere timent, à iustitia desleant, & peccat in Deum suum. Qui sanè hoc ipso stultissimè agunt: & iusto Dei iudicio sæpe accidit, vt hominibus, quibus se in malo conformare student, magis displiceant, prorsusq; derisui & contemptui sint. Sed et si ea re magnam sibi hominum comparare queant gratiam, semper tamè præferendus est Deus, & ob nullius amorem, vel odium, quicquam iniqui admittendū est. Alioqui si propter homines velimus Deum postponere, ipse itidem in iudicio suo nos inter suos minime agnoscat. Verum vt id hominibus persuadeatur, difficillimum fuerit. Innumera est multitudo eorum, qui ne hominum vexationibus infestarentur, relicta iustitia, ad diaboli & impietatis castra se transfulerunt, & paucissimos hodie reperias licet, qui nō libenter Deum offendant potius, quàm ab hominibus irrideantur, aut hominum odio laborent. Qui autem Deum ex animo diligunt, neuiquam quicquam agunt contra iustitiam, etiā si sibi inimicos capiendos esse sciunt mortales omnes: nec putant sibi cuiusquam vel ambiendam esse gratiam, vel odium formidandum cum pietatis iactura ac detrimento. Semper ante oculos obuersant suos diem illum extremæ seueritatis, quo Dominus venturus est in maiestate sua & Patris, & Angelorum, & vt illius tunc mercantur gratia perfrui, & iram subterfugere, iam libenter humanum omnem, quantum Deo & iustitiæ inimicus est, contemnunt fauorem, & malunt apud omnes inexpiabili laborare odio, quàm à Deo & iustitia discedere. Sed ne tam arduis propositis præceptis, infirmorum animi discipulorum frangerentur, desperarentq; Christi fidem vñquam posse incrementum & perseverare, iam Dominus sententiam subiungit consolationis plenam, ita dicens:

Dico autem vobis verè: Sunt aliqui hic stantes, qui non gustabunt mortem, donec videant regnum Dei.

Passuri quidem estis plurima propter nomen meū, & totus in vos mundus insurget, omnis dæmonum turba debacchabitur, sed tamen omnis eo-

Rom. 10.

Placere hominibus studentes que retributio sequitur.

In eos qui ne hominibus displiceant, Deum offendunt.

Matth. 19.

rum conatus mea virtute & sapientia sic elidetur, vt etiam quidam ex vobis vsque eo victuri sint, vt Ecclesiam meam vigeant mirifice augmentatam, atque longè latequè propagatam: nec solum non extingui posse fidem meam, & Euangelium impiorum persecutione, sed etiam maioribus inde incrementis auferere. Quanquam possunt etiam hæc de Petro & Iacobo & Iohanne accipi, qui Christi gloriam in monte Thabor conspexere. Et veram quidem hanc fuisse Domini pollicitationem, ex sacris literis perspicuè declaratur. Creuit enim mirū in modum Ecclesia, adhuc Apostolis viuentibus: & licet persecutionibus laboraret, tamen quia nihil potest Dei consilium & voluntatem impedire, nulla inde detrimenta sustinuit, sed gloriosius est sublimata. Vanus est enim & inutilis, siue hominum, siue demonum conatus aduersus Deum, qui sua virtute facile premit & eneruat vires omnium ipsi repugnantium: siquidem omnipotens est. Quæ ex re magna nobis præstatur consolatio, vt sicut certi sumus Ecclesiam nullis persecutionibus potuisse extingui, sed magis magisque profecisse: ita & nos Domini adiutorio communiti speremus ex hominum ac malorum spirituum impugnationibus non solum nihil accepturos incommodi, sed etiam, modò velimus, maiora gratiæ & gloriæ augmenta capturos.

SERMO IN EODEM FESTO.

De tolerandis afflictionibus: & de earundem multiplici vtilitate.

Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum. Actuum XIII. Charissimi fratres in omnibus vitis Sanctorum, imo & in vita sancti sanctorum Domini nostri Iesu Christi legitur, quanta aduersa, quantas tribulationes & infirmitates, quantas denique persecutiones sustinuerit, ita vt de nullo sentiendum sit, quod ad vitam æternam peruenit sine tribulatione: quia via tribulationis est sola & vnica via, quæ ducit ad vitam quam instituit & ambulauit Dñs noster Iesus Christus, & princeps omnibus militibus suis ostēdit, sicut solēt principes militiæ. Vnde etiam quando sancta mater Ecclesia aliquem vult sanctorum cathalogo ascribere, examinat vitam eius, & interrogat præcipuè de patientia, vtrum & quomodo sustinuerit tribulationes & labores huius vitæ: quia pro certissimo habet secundum Apostolum, quod *nemo coronabitur, nisi qui legitime certauerit*. Porro, cum videamus quod mali homines vt plurimū prosperantur in hoc mundo, sancti verò multas sustinent tentationes & pressuras, possumus non inconuenienter causam huius perquirere. Licet enim non dubitemus, quin iudicia Dei sint iusta & vera, quamuis nobis occulta, tamen possemus interrogare & admirari cum sancto Hieremia, qui cum Deo disputans, dicit. *Quare via impiorum prosperatur? bene est omnibus qui prauaricantur, & iniquè agunt. Plantasti eos, & radicem miserunt: producunt & faciunt fructum, scilicet in temporalibus bonis. Prope tu es ori eorum* (scilicet vt exaudias eos, quicquid temporalibus te petunt) & longè à corde eorum, scilicet quia non contristas eos, & non punis. Et tamen contra S. Apostolus tuus Paulus dicit: *Omnes qui volunt viuere in Christo, persecutionem patientur*. Et tumet dicis in Apocalypsi: *Ego quos amo, arguo, & castigo*. Refera nobis Domine mirabilia iudiciorum tuorum

Matth. 17.

Ecclesia quibus modis olim creuerit.

Sanctorū cathalogo quibus ascribantur sancti.

2. Timoth. 2.

Hierem. 17.

2. Timot. 3.

Apoc. 3.